

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

Scenariusz lekcji 3

1. **Temat:** *Czy ty jesteś Polakiem/Polką?*

2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut

3. **Cele lekcji:**

Uczeń/uczennica:

- przedstawia się, posługując się swoim przydomkiem migowym;
- poznaje definicję nazw własnych w języku polskim i potrafi podać ich przykłady.

4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania

5. **Środki dydaktyczne:**

- laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
- karty pracy do scenariusza 3 (załącznik 3.1);
- film wideo pod tytułem *Czy ty jesteś Polakiem/Polką?*
- tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 3.2)

6. **Przebieg lekcji:**

a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczniów i uczennic)

Nauczyciel zwraca się do uczniów witając się z nimi w PJM

Nauczyciel rozmawia z uczniami o przydomkach migowych. Wyjaśnia, czym są przydomki w polskim języku migowym i pyta każdego ucznia o ich przydomki. Zwraca uwagę na różnice w przedstawianiu się w polskim języku migowym i języku polskim – w drugim języku nie ma przydomków migowych, ale w sytuacjach nieoficjalnych mamy przydomki lub ksywki (patrz: **Wskazówki dla nauczyciela**)

Nauczyciel podaje temat lekcji

b) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)

Nauczyciel wręcza uczniom tekst opowiadania i prosi ich o jego samodzielne przeczytanie. Nauczyciel pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.

Omówienie na forum.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Czy ty jesteś Polakiem/Polką?*

Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie dla uczestników jest następujące: *Skąd oni są? Ile lat mają bohaterowie opowiadania? Jakie mają przydomki migowe?*

Nauczyciel wręcza uczniom karty pracy i prosi o przeczytanie punktu 1 z karty pracy. Wyjaśnia, czym są nazwy własne w języku polskim i zaznacza, że nazwy własne w języku polskim pisane są wielką literą.

Nauczyciel prosi uczniów o uzupełnienie pozostałych punktów z karty pracy. Mogą to zrobić samodzielnie lub w parach. Kontrola poprawności odbywa się na forum.

- c) część końcowa (refleksja własna uczniów i uczennic)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem 'Czego się dziś nauczyliście? Co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?'

Wskazówki dla nauczyciela

Przydomki migowe są charakterystyczne dla polskiego języka migowego — jest to znak migowy wskazujący konkretną osobę.

Przydomki migowe są nadawane na podstawie:

- wyglądu zewnętrznego (na przykład KRĘCONE-WŁOSY)
- cechy charakterystycznej (na przykład — PIEPRZYK-NAD-GÓRNA-WARGA)
- hobby, pasji (na przykład — MALARZ od malowania obrazów)
- na podstawie nazwiska (na przykład — NOWY od Nowaka)
- pierwszej litery imienia lub nazwiska (K jak Kasia, M jak Michał)

Ponadto warto podkreślić dla przypomnienia, że język polski jest językiem obcym dla g/Głuchych posługujących się polskim językiem migowym i polszczyzna nie jest dla nich pierwszym (rodzimym) językiem. Natomiast dla większości słyszących to właśnie polski język migowy jest językiem obcym. Można to zrobić na tablicy, przykład poniżej:

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Słyszący — język polski — pierwszy język
g/Głuchy — polski język migowy — pierwszy język

g/Głuchy — język polski — drugi, obcy język
Słyszący — polski język migowy — drugi, obcy język

UWAGA: to jest generalizowanie; ale trzeba w jakiś sposób to podkreślić, by uczniowie nie mieszały obu języków.

Załączniki:

- załącznik 3.1: karta pracy
- załącznik 3.2: tekst opowiadania *Czy ty jesteś Polakiem/Polką?*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

3.1. Karta pracy

1. Co to jest nazwa własna?

Jest to wyraz, który jest na stałe przypisany do:

- jednej osoby (imię i nazwisko);
- jednej postaci z bajki;
- jednego zwierzęcia, które ma właściciela, najczęściej domowego (kot, pies, papuga);
- jednego miejsca (nazwa państwa, miasta, gór, jeziora, rzeki).

Zawsze piszemy wielką literą, na przykład:

- imię i nazwisko: Justyna Graczyk
- imię postaci z bajki: Myszka Miki
- imię zwierzęcia: Łatka (kot)
- nazwy miejsc: Polska, Katowice, Bieszczady, Morskie Oko, Wisła.

2. Poznajemy nowe słówka:

Polska — państwo, kraj, ojczyzna, naród;

Warszawa — miasto;

Koziegłowy — wieś;

Wisła — rzeka;

Tatry — góry.

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

3. Napisz nazwy państw i miast, które znasz:

Państwa:

.....
.....
.....
.....
.....

Miasta:

.....
.....
.....
.....
.....

4. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania:

Gdzie jest Eduś?

.....

Ile lat ma Eduś?

.....

Gdzie jest Babka Polka?

.....

Ile lat ma Babka Polka?

.....

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

5. Zapytaj kolegę/koleżankę i odpowiedz na pytania:

Jak ma na imię twój kolega/twoja koleżanka?

.....

Jak ma na nazwisko twój kolega/twoja koleżanka?

.....

Ile lat ma twój kolega/twoja koleżanka?

.....

Czy twój kolega/twoja koleżanka ma zwierzę?

.....

Jak się nazywa zwierzę twojego kolegi/twojej koleżanki?

.....

Gdzie mieszka twój kolega/koleżanka?

.....

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

3.2. Tekst opowiadania *Czy ty jesteś Polakiem/Polką?*

- Pytasz się, gdzie jesteś? W Polsce! — śmieje się Babka Polka i dodaje — Ty jesteś Polakiem, a ja Polką, dlatego nazywam się Babka Polka. Czy ty masz przydomek migowy?

- Ja jestem Polakiem? — dziwi się Eduś — I tak, mam przydomek migowy *Eduś*.

- Tak, ty jesteś Polakiem, dlatego, że, urodziłeś się w Polsce, żyjesz w Polsce i pochodzisz z Polski. Mój znak to *Babka Polka* - tutaj Babka Polka pokazuje swój przydomek migowy — Na pewno wiesz, że w polskim języku migowym każdy ma swój przydomek migowy. Wiem, że masz na imię Eduś, ale gdy zwracam się do kogoś albo mówię o innej osobie literowanie za każdym razem byłoby trudne. Dlatego w PJM używamy przydomków migowych.

- Tak, wiem, a mam jeszcze jedno pytanie. Proszę Pani, a dlaczego nazywają Panią Babką Polką? — pyta zaciekawiony Eduś.

- Dlatego, że jestem z Polski! Wyglądam jak starsza pani, pewnie podobna jestem do Twojej babci? A jestem starsza i mam blisko 500 lat! A ty masz 9 lat — odpowiada Babka Polka.